

Interne Geneeskunde

Immunologie-Allergologie

Huisdierenallergie

Inleiding

Dieren zijn niet weg te denken uit ons bestaan. Ze zijn in het huis aanwezig als huisdier, we komen ze tegen op het werk (denk hierbij aan boerderijdieren, proefdieren of de waakhond in een bedrijf) of ze vertoeven op minder vrijwillige basis in onze omgeving. Denk aan muizen, ratten en kakkerlakken. Hoe leuk en gezellig dieren ook kunnen zijn, voor sommige mensen leiden ze tot fysieke klachten. Deze klachten worden veroorzaakt door een allergie. In deze folder vindt u informatie over wat een allergie precies is, waarom u allergisch kunt worden voor dieren en hoe u uw klachten het beste kunt bestrijden.

Wat is een allergie?

Een allergie is een verkeerd gerichte reactie van het afweersysteem tegen een onschadelijke stof. Normaal hoort het afweersysteem zich te richten op schadelijke virussen en bacteriën. Maar soms richt dit afweersysteem zich ook op onschadelijke stoffen in onze dagelijkse leefomgeving. Deze reactie kan leiden tot allergische klachten bij mensen met aanleg voor allergie.

Als er sprake is van een allergie, reageert het afweersysteem door vorming van allergische antistoffen die zich richten op niet schadelijke eiwitten, ook wel 'allergenen' genoemd. Deze kunnen in diverse bronnen zitten. Er bestaan verschillende soorten allergenen. Een type is de 'inhalatieallergeen'. Deze zit in de uitwerpselen van huisstofmijten, stuifmeel van boompollen en graspollen en huidschilfers van dieren. Deze allergeen wordt verspreid via de lucht. Na inademing (inhalatie) van deze

allergenen, binden allergische antistoffen zich eraan vast en komen er stoffen vrij die allergische reacties kunnen veroorzaken.

Klachten bij huisdierenallergie

Een allergie voor dieren wordt veroorzaakt door een reactie op de huidschilfers van dieren - en dus niet door een reactie op de haren, zoals vaak wordt gedacht. Wel is het zo dat aan de haren van een dier vaak ook huidschilfers kleven. Als iemand blootgesteld wordt aan dierlijke huidschilfers, dan komen de stoffen die klachten veroorzaken vrijwel onmiddellijk – binnen een paar minuten – vrij. Deze stoffen veroorzaken acute klachten zoals niezen, jeuk in de neus en ogen, loopneus en benauwdheid met piepen (astma aanval). Uren later ontstaat er ook een allergische ontsteking in het slijmvlies van de neus, het bindvlies van het oog en een ontsteking rond de luchtwegen. Dit vertaalt zich in chronische klachten zoals een verstopte neus, continu geprikkelde rode ogen en overgevoelige luchtwegen. Daarbij horen soms ook algemene klachten zoals futloosheid, hoofdpijn, lichte spierpijn en een koortsachtig gevoel.

Bij continue blootstelling aan inhalatieallergenen, bijvoorbeeld als iemand zelf een hond thuis heeft, staan vooral de chronische klachten op de voorgrond. Als de acute klachten ontbreken of minder opvallen, heeft de persoon in kwestie soms niet in de gaten dat de allergie wordt veroorzaakt door het (eigen) huisdier.

Iemand die geen direct contact heeft met dieren, kan toch allergische reacties krijgen. Bijvoorbeeld als iemand van beroep kleding reinigt of herstelt en via

haren in de kleding dagelijks in contact komt met haren van dieren. Ook kan een kind via de kleding van een ander kind op school in aanraking komen met schilfers van een huisdier. Omdat blootstelling aan een kleine hoeveelheid schilfers al forse klachten kan geven, kunnen op deze manier ook de haren van kortharige katten of honden en zelfs van naakte katten tot allergische klachten leiden.

Diagnostiek van dierenallergie

Huidtest

Bij de huidtest wordt op de binnenkant van de arm een druppeltje gedaan waarin de allergenen zijn opgelost. Hierna prikt men met een fijn naaldje door dit druppeltje heen, in de huid. De uitslag van deze test is na een kwartier bekend. Als er een rood bultje ontstaat op de plek waar het druppeltje is aangebracht, is de test positief.

Bloedonderzoek (RAST-test)

Bij de RAST-test wordt door middel van bloedonderzoek gekeken naar allergische (IgE) antistoffen. De uitslag van deze test laat meestal enige dagen tot weken op zich wachten.

Behandeling van huisdierenallergie

Vermijden van huisdiercontact

Bij een allergie geldt altijd: probeer klachten te voorkomen door de bron van de allergie te vermijden. Hebt u zelf een huisdier? Dan is de beste oplossing, hoe moeilijk ook, dat u uw huisdier wegdoet/niet meer in huis houdt. Dit geldt zeker als u astmaklachten hebt.

Tips voor het vermijden van dieren

Het contact met huisdieren volledig vermijden, lukt vrijwel nooit. Allergenen van huisdieren zijn namelijk overal. Niet alleen in woningen waar huisdieren leven, maar ook in hotels en openbare ruimtes, zoals scholen, treinen, bioscopen en wachtkamers in ziekenhuizen worden deze allergenen aangetroffen. De huidschilfers van deze huisdieren worden op deze plekken gebracht via de kleren van huisdiereigenaren.

Hieronder leest een aantal adviezen die kunnen helpen het contact met huisdieren zo veel mogelijk te vermijden.

- Schaf geen huisdier aan waarvoor u een aangetoonde allergie hebt.
- Als u dieren heeft, laat ze dan nooit in het slaapgedeelte komen. Neem kleding die in contact is geweest met dieren niet mee naar uw slaapkamer.
- Neem gladde vloeren zoals hout of zeil; zo vermijdt u het ophopen van huidschilfers zoals in vloerbedekking gebeurt. Ook kunt u makkelijker stofzuigen.
- Neem een gladde vloer bij voorkeur nat af, zodat het stof niet kan opwarrelen.
- Neem bij een bezoek aan iemand met een dier vooraf medicijnen in tegen de allergie.
- Vraag degene die u bezoekt niet te stofzuigen direct vóór uw bezoek, omdat door stofzuigen haren en schilfers opwarrelen en u meer klachten kunt krijgen.
- Vraag huisdiereigenaren die op bezoek komen 'schone' kleren aan te trekken. Haren op kleding van bezoek kunnen nog weken achterblijven in uw woning.
- Plaats kinderen met allergie voor dieren bij voorkeur op een school met gladde vloeren.

Geneesmiddelen

De behandeling met medicijnen van een huisdierallergie bestaat uit een combinatie van neussprays, oogdruppels en antihistaminica (tabletten tegen allergie) of immunotherapie. Op tijd beginnen en consequent gebruik van medicatie is van belang voor een goed effect.

Neussprays

Wanneer er sprake is van forse en vrijwel dagelijks aanwezige neusklachten, worden corticosteroiden (ontstekingsremmers) in de vorm van neussprays voorgeschreven. Deze zijn met name effectief als de neus verstopt zit. Neussprays werken alleen bij dagelijks gebruik, gedurende een aaneengesloten periode van minimaal vier tot zes weken.

Overige neussprays

Neussprays met corticosteroïden zijn alleen op recept verkrijgbaar bij de apotheek. Andere neussprays die zonder recept verkrijgbaar zijn, bevatten vaak zoutoplossing of xylomethaxoline. Indien nodig kan een spray met zout water worden gebruikt. Deze spray mag u onbeperkt gebruiken. Het kan helpen een zoutwaterspray te gebruiken voordat u de andere neusspray gebruikt; op deze manier krijgt u uw neus goed 'open', waardoor het medicijn op de juiste plek (het slijmvlies) aankomt.

Xylomethazoline zorgt ervoor dat de zwelling van het neusslijmvlies afneemt, waardoor de neusverstopping tijdelijk wordt opgeheven. Deze spray mag u alleen nooit langer dan zeven dagen gebruiken. Anders blijft uw neus verstopt nadat u met de spray bent gestopt. Hierdoor kunt u afhankelijk worden van de neusspray.

Antihistaminica

Antihistaminica blokkeren de werking van histamine, de stof die vooral verantwoordelijk is voor de acute allergische klachten. Een antihistaminicum kan een halfuur tot een uur voordat iemand een ruimte binnengaat waar zich huisdieren kunnen bevinden, worden ingenomen. Antihistaminica alleen helpen meestal onvoldoende; vaak is het nodig om het in combinatie met een neusspray te gebruiken. Antihistaminica bestaan ook in de vorm van oogdruppels en neusspray.

Cromoglycaten

Cromoglycaten zorgen ervoor dat bepaalde allergische cellen, de mestcellen, minder snel hun stoffen uitstoten. Cromoglycaten worden alleen nog voorgeschreven in de vorm van oogdruppels. Deze oogdruppels zijn vaak minder effectief dan oogdruppels met antihistaminica en werken alleen goed bij dagelijks en veelvuldig gebruik.

Longmedicatie

De behandeling van astma wordt hier niet besproken. Hierover is goede informatie

beschikbaar bij bijvoorbeeld bij het Longfonds.

Immunotherapie

Immunotherapie is een behandeling van drie tot vijf jaar en wordt (alleen) gebruikt bij mensen met een kattenallergie. Reden is dat deze therapie alleen voor dit type allergie voldoende effectief is gebleken. Door middel van injecties met extracten van huidschilfers, wordt de patiënt minder gevoelig gemaakt voor dieren. Omdat het effect van immunotherapie voor mensen met allergie voor dieren tegen kan vallen en er vaak bijwerkingen kunnen optreden, wordt immunotherapie alleen onder bepaalde voorwaarden gegeven. Patiënten die vanwege hun beroep contact met dieren niet kunnen vermijden, komen in aanmerking voor immunotherapie. Denk aan mensen die dierenarts zijn, mensen die in de thuiszorg werken en op die manier met dieren in aanraking komen, mensen die afhankelijk zijn van een geleidehond of mensen die via familie of kennissen (regelmatig) in contact komen met dieren.

Na een injectie is er een zeer kleine kans op een ernstige acute bijwerking. Dit is de reden waarom immunotherapie met injecties altijd plaats moet vinden onder supervisie van een arts en de patiënt na een injectie dertig minuten moet wachten. Immunotherapie kan niet gegeven worden als de patiënt zeer ernstig astma heeft of als er in huis een dier aanwezig is waarvoor de patiënt allergisch is. Meer informatie over immunotherapie vindt u in de desbetreffende folder.

Tips

Meer informatie over allergische reacties op dieren, leest u op de website van Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren, het LICG: www.licg.nl/allergie-voor-huisdieren/.

Vragen

In deze folder staat algemene informatie over een huisdierenallergie. Heeft u naar aanleiding van deze informatie vragen, neem dan contact op met uw

behandelend arts of met de assistent(e)
via: (0182) 50 50 05.

Meer informatie

Voor algemene informatie over het Groene Hart Ziekenhuis (GHZ) kunt u terecht op onze website: www.ghz.nl. Ook kunt u bellen naar het algemene nummer: (0182) 50 50 50.

Adres

Groene Hart Ziekenhuis, locatie Gouda
Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Colofon

Bron: Nederlandse Vereniging voor Allergologie
Bewerkt door: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
juni 2018
04.07.223